

POSTANOWIENIE

Dnia 27 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Robert Stefanicki

w sprawie z odwołania R. C.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału we Wrocławiu
o ubezpieczenia społeczne,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 27
maja 2025 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego we
Wrocławiu
z dnia 23 stycznia 2024 r., sygn. akt III AUa 549/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. przyznaje adwokatowi M. B. od Skarbu Państwa - Sądu
Apelacyjnego we Wrocławiu 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych
powiększoną o obowiązującą stawkę podatku od towarów i usług
tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w
postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyrokiem z 23 stycznia 2024 r. oddalił
apelację R. C. od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu z 18 stycznia 2022 r.
oddalającego wniesione przez niego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń
Społecznych Oddziału we Wrocławiu z 26 października 2018 r., którą organ
rentowy stwierdził, że R. C. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność

gospodarczą podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od 1 stycznia 1999 r. do 30 kwietnia 2008 r., kwestionując tę decyzję w części, w jakiej stwierdzono, że podlega on tym ubezpieczeniom w okresie innym niż od 1 grudnia 2001 r. do 31 grudnia 2006 r.

W wywiedzionej od powyższego wyroku skardze kasacyjnej odwołujący się zaskarżył wyrok Sądu drugiej instancji w całości, w podstawach skargi zarzucił: naruszeniu prawa materialnego, tj. art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej przez jego niezastosowanie; art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 8 ust. 6 pkt 1 i art. 12 ust. 1 oraz art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych przez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, iż R. C. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w spornym okresie, podczas gdy z ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd nie wynika, aby odwołujący wykonywał jakiejkolwiek czynności we własnym imieniu bądź w celach zarobkowych, co dyskwalifikuje możliwość stwierdzenia, by był osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą. Ponadto skarżący podniósł zarzut naruszenia przepisów postępowania, a mianowicie art. 365 k.p.c. oraz art. 366 k.p.c. przez uznanie, iż sentencja wyroku wydanego przez Sąd Rejonowy w Kłodzku w dniu 17 lutego 2009 r. (IV P 66/08) jest wiążąca dla Sądu orzekającego w niniejszej sprawie.

W oparciu o przedstawione zarzuty skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji i przekazanie sprawy w całości Sądowi Apelacyjnemu, ewentualnie o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy przez stwierdzenie, że skarżący nie podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w kwestionowanym okresie. Wniósł również o przyznanie od Skarbu Państwa na rzecz pełnomocnika z urzędu opłaty w wysokości podwyższonej do 150% tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącemu w postępowaniu kasacyjnym.

We wniosku skarżący, uzasadniając przyjęcie tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia do rozpoznania, wskazał na oczywistą zasadność wniesionej skargi kasacyjnej. Według odwołującego Sąd drugiej instancji przy wydawaniu skarżonego rozstrzygnięcia zupełnie pominął dyspozycję art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o

swobodzie działalności gospodarczej. Uznał bowiem, że odwołujący w kwestionowanym przez siebie okresie winien zostać potraktowany jako osoba faktycznie prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą z konsekwencją, podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tego tytułu, opierając się w tym zakresie wyłącznie na treści wyroku Sądu Rejonowego - Sądu Pracy w Kłodzku z dnia 17 lutego 2009 r., w sprawie o sygn. akt IV P 66/08. Tym samym, sam fakt zatrudniania pracownika stwierdzony prawomocnym wyrokiem według skarżącego jest niewystarczający do poczynienia jednoznacznego wniosku, jakoby odwołujący R. C. prowadził w spornym okresie działalność gospodarczą. Według skarżącego, z ustalonego w sprawie stanu faktycznego jednoznacznie wynika, że odwołujący się działał w imieniu i na polecenie swojego brata, a nie w imieniu własnym. Co więcej, okoliczności faktyczne, w tym również szereg pism otrzymanych z właściwych Urzędów Skarbowych nie pozwalają na stwierdzenie, aby jakakolwiek ówczesna aktywność odwołującego miała charakter zarobkowy. W rzeczywistości bowiem R. C. zaprzestał prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w 2006 r. (*vide*: wydruk z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej). Powyższa okoliczność świadczy o zakończeniu prowadzenia działalności gospodarczej i prowadzi do oceny o nieprawidłowym zastosowaniu przez Sąd odwoławczy przepisów prawa materialnego tzw. ustawy systemowej i objęcia odwołującego obowiązkiem podlegania ubezpieczeniom społecznym z mocy art. 13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Na wstępie warto podkreślić, że Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, a to z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Skarga kasacyjna jest wszak szczególnym środkiem zaskarżenia, realizującym przede wszystkim interes

publiczny, polegający na usuwaniu rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych oraz na wspomaganiu rozwoju prawa, zatem uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinno koncentrować się na wykazaniu, iż takie okoliczności w sprawie zachodzą (postanowienia Sądu Najwyższego z: 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, LEX nr 449007; 10 marca 2008 r., III UK 4/08, LEX nr 459291; 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 404134; 19 czerwca 2008 r., II UZ 18/08, LEX nr 406392; 7 lutego 2024 r., II USK 124/23, LEX nr 3669686; 1 kwietnia 2025 r., II USK 197/24, Legalis nr 3207962).

Zgodnie z takim modelem skargi kasacyjnej, jej rozpoznanie następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (T. Wiśniewski (w:) D. Dończyk, J. Iwulski, G. Jędrejek, I. Koper, G. Misiurek, M. Orecki, P. Pogonowski, S. Sołtysik, D. Zawistowski, T. Zembrzusi, T. Wiśniewski, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom. II. Artykuły 367-50539, Warszawa 2021, art. 398⁹; M. Manowska (w:) A. Adamczuk, P. Pruś, M. Radwan, M. Sieńko, E. Stefańska, M. Manowska, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz aktualizowany. Tom I. Art. 1-477¹⁶, LEX 2022, art. 398⁹; A. Niedużak, A. Sikorski (w:) E. Marszałkowska-Krześ, I. Gil (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, Warszawa 2025, art. 398⁹).

Skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jako przyczynę przyjęcia wskazał na jej oczywistą zasadność. Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone tą skargą orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, rozumianego jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (postanowienia Sądu Najwyższego z: 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494; 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437; 7 lutego 2024 r., II USK 490/22, LEX nr 3668542, 8 stycznia 2025 r., II USK 292/24, LEX nr 3814748) i jest możliwe

do przyjęcia tylko wówczas, gdy orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa (postanowienia Sądu Najwyższego z: 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; 10 września 2024 r., I CSK 2428/23, LEX nr 3758186; 13 marca 2025 r., III USK 278/23, Legalis nr 3205212).

Powołanie się przez autora skargi kasacyjnej na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązywało go do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, to jest podlegającą uwzględnieniu (postanowienia Sądu Najwyższego z: 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09, LEX nr 585777; 3 lutego 2010 r., II PK 304/09, LEX nr 602695; 7 lutego 2024 r., II USK 490/22, LEX nr 3668542). Innymi słowy, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (postanowienia Sądu Najwyższego z: 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, LEX nr 602638; 18 września 2024 r., II USK 116/24, LEX nr 3774113; 27 marca 2025 r., I CSK 3972/24, Legalis nr 3200511).

Skarżący nie wykazał istnienia powołanej przesłanki przedsądu. Podnosząc zarzut naruszenia art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej przez błędne uznanie przez Sąd drugiej instancji, że odwołujący w kwestionowanym przez siebie okresie winien zostać potraktowany jako osoba faktycznie prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą i z tego tytułu podlegać obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym. Skarżący twierdzi, że wobec zebranych w sprawie dowodów Sąd powinien był wydać odmienny wyrok.

Ocena, czy zgłoszone zarzuty są zasadne, wiąże się z przedmiotem sporu oraz dokonanyymi przez Sąd *meriti* ustaleniami faktycznymi, którymi w myśl art. 398¹³ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy jest związany. W postępowaniu kasacyjnym nie jest dopuszczalne powołanie nowych faktów i dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego

orzeczenia. Związanie to wyklucza nie tylko przeprowadzenie w jakimkolwiek zakresie dowodów, lecz także badanie, czy sąd drugiej instancji nie przekroczył granic swobodnej ich oceny. Z tego punktu widzenia każdy zarzut skargi kasacyjnej, który ma na celu polemikę z ustaleniami faktycznymi sądu drugiej instancji, chociażby pod pozorem kwestionowania wykładni lub niewłaściwego zastosowania określonych przepisów prawa materialnego, z uwagi na jego sprzeczność z art. 398³ § 3 k.p.c. jest *a limine* niedopuszczalny (wyroki Sądu Najwyższego z: 18 lipca 2018 r., III UK 101/17, LEX nr 2566499; 3 kwietnia 2019 r., II CSK 95/18, LEX nr 2566499; 25 czerwca 2020 r., II CSK 695/18, LEX nr 3049035; postanowienia Sądu Najwyższego z: 12 czerwca 2006 r., IV CSK 100/06; 10 sierpnia 2006 r., V CSK 211/06, LEX nr 1102310; 14 września 2017 r., V CSK 600/16, LEX nr 2401839; 30 stycznia 2025 r., I CSK 2563/24, LEX nr 3823121). Formułowanie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance oczywistego naruszenia prawa materialnego, opartej na odmiennej od przyjętej przez Sąd drugiej instancji ocenie przeprowadzonych dowodów, nie może skutkować zamierzonym przez wnoszącego skargę przyjęciem skargi kasacyjnej do rozpoznania. Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym nie prowadzi postępowania dowodowego, wobec ograniczeń wynikających z art. 398³ § 3 k.p.c. stanowiącym, że podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Należy mieć zatem na uwadze, że przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było ustalenie, czy odwołujący się podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w zakresie objętym zaskarżoną decyzją, a zakwestionowanym przez niego okresie od 1 grudnia 2001 r. do 31 grudnia 2006 r. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą. Ustalając, czy wnioskodawca faktycznie prowadził działalność gospodarczą, Sąd Apelacyjny oparł się między innymi na dowodach z zeznań świadków, jak i zgromadzonych w sprawie dokumentów, w tym zaświadczenia z rejestru Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, z którego wynika, że R. C. od 1991 r. prowadził działalność w ramach spółki cywilnej P. Spółka była zarejestrowana w okresie od 25 listopada 2001 r. do 21 listopada 2016

r. Z dniem 31 grudnia 2006 r. nastąpiło zaprzestanie wykonywania działalności. Z pisma Naczelnika Urzędu Skarbowego W. z 7 maja 2016 r. wynikało, że R. C. jako osoba prowadząca działalność gospodarczą zgłosił się do ubezpieczeń społecznych od 1 stycznia 1999 r. do 30 kwietnia 2008 r., a także, że składał on deklaracje podatkowe Vat-7 za okres od 2001 r. do 2008 r. z tytułu prowadzenia działalności, a nadto w tym czasie zatrudniał pracowników. W deklaracjach wykazywał przychody z działalności gospodarczej. Naczelnik Urzędu Skarbowego Wrocław Śródmieście pismem z 7 maja 2018 r. poinformował, że R.C. prowadził działalność gospodarczą od 25 listopada 2001 r. do 31 grudnia 2006 r. i składał deklaracje Vat-7 za okres od listopada 2001 r. do I kwartału 2007 r. Ponadto Sąd oparł się na prawomocnym wyroku Sądu Rejonowego w Kłodzku z 17 lutego 2009 r., w sprawie o sygn. akt IV P 66/08, który został wydany z powództwa H. S. - pracownika R. C., prowadzącego pozarolniczą działalność gospodarczą pod nazwą P., w którym to, poza zasądzeniem na rzecz H. S. zaległego wynagrodzenia za okres od maja 2005 r. do kwietnia 2008 r. oraz ekwiwalentu za urlopy wypoczynkowe, sprostowano również wydane temu pracownikowi świadectwo pracy w zakresie informacji o dacie ustania zatrudnienia, przyjmując okres trwania zatrudnienia do dnia 30 kwietnia 2008 r. R. C. jako pracodawca H. S. został zobowiązany do zapłaty na jego rzecz zaległych świadczeń związanych z pracą, której datę końcową oznaczono na 30 kwietnia 2008 r. Sąd odwoławczy na podstawie powyższych dowodów uznał, że R. C. także po 31 grudnia 2006 r. prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą i w konsekwencji z tego tytułu podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

W tym miejscu przypomnieć trzeba, że zgodnie z art. 13 pkt 4 w związku z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy systemowej obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne prowadzące pozarolniczą działalność w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania jej wykonywania, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszone na podstawie art. 36aa oraz przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (wcześniej od 20 września 2008 r. możliwość zawieszenia przewidziana została na podstawie przepisów wzmiankowanej ustawy o swobodzie działalności gospodarczej).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że podstawą do powstania obowiązku ubezpieczenia w oparciu o art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy systemowej jest faktyczne wykonywanie działalności pozarolniczej (wyroki Sądu Najwyższego z: 25 listopada 2005 r., I UK 80/05, OSNP 2006, nr 19-20, poz. 309; 14 września 2007 r., III UK 35/07, LEX nr 483284; 18 lutego 2009 r., II UK 207/08, LEX nr 736738; 19 lutego 2009 r., II UK 215/08, LEX nr 736739; 19 lutego 2010 r., II UK 186/09, LEX nr 590235; 18 listopada 2011 r., I UK 156/11, LEX nr 1102533; 6 grudnia 2022 r., III USKP 53/22, LEX nr 3549635; 20 listopada 2024 r., II USKP 45/23, Legalis nr 3170915; postanowienie z 30 stycznia 2025 r., III USK 32/24, Legalis nr 3202256). Z tego względu sam wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej ma charakter deklaratoryjny i nie rozstrzyga istoty problemu, bowiem stanowi jedynie domniemanie - podlegające obaleniu - że działalność gospodarcza była rzeczywiście podjęta i prowadzona w okresie nim wskazanym (wyroki Sądu Najwyższego z: 24 maja 2000 r., II UKN 568/99, OSNAPIUS 2001, nr 22, poz. 678; 24 września 2024 r., II USKP 95/23, Legalis nr 3125438).

W orzecznictwie zgodnie przyjmuje się pogląd, że osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą podlegają obowiązkowi ubezpieczenia społecznego od dnia rozpoczęcia wykonywania takiej działalności i ubezpieczenie to trwa do dnia zaprzestania jej wykonywania, zaś rzeczywiste prowadzenie działalności należy do sfery ustaleń faktycznych. Ocena, czy działalność gospodarcza rzeczywiście jest wykonywana, a więc także czy zaistniała przerwa w jej prowadzeniu, należy do sfery ustaleń faktycznych. Istnienie wpisu do ewidencji nie przesądza o faktycznym prowadzeniu działalności gospodarczej, jednakże wpis ten prowadzi do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji, która nie zgłosiła zawiadomienia o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, jest traktowana jako prowadząca taką działalność. W konsekwencji domniemywa się, że skoro nie nastąpiło wykreślenie działalności gospodarczej z ewidencji, to działalność ta była faktycznie prowadzona i w związku z tym istniał obowiązek zapłaty składek na ubezpieczenie społeczne (wyroki Sądu Najwyższego z: 22 lutego 2010 r., I UK 240/09, LEX nr 585723; 6 grudnia 2022 r., III USKP 53/22, LEX nr 3549635; postanowienia Sądu Najwyższego z: 14 września

2021 r., III USK 280/21, LEX nr 3404260; 26 listopada 2024 r., II USK 2/24, Legalis nr 3170878).

Sąd Najwyższy analizował w swoim orzecznictwie przerwę w prowadzeniu działalności gospodarczej, powodującą ustanie obowiązku ubezpieczenia społecznego. W uzasadnieniu wyroku z 19 marca 2007 r. (III UK 133/06, OSNP 2008, nr 7-8, poz. 114) stwierdzono, że zaistnienie przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej musi być rzeczywiste, co oznacza, że ubezpieczonego obciąża obowiązek wykazania wystąpienia okoliczności niezwiązanych z warunkami wykonywania działalności gospodarczej, uniemożliwiających jej faktyczne prowadzenie przez pewien czas. Przerwa w prowadzeniu działalności gospodarczej powodująca ustanie obowiązku ubezpieczenia społecznego, musi być usprawiedliwiona i udokumentowana (wykazana), a nie uzależniona wyłącznie od woli ubezpieczonego, sprowadzającej się do zamiaru czasowego wyłączenia z obowiązku ubezpieczenia społecznego. Obowiązek ten jest bowiem konsekwencją prawną prowadzenia działalności gospodarczej na podstawie wpisu do ewidencji, nie ma tu natomiast zależności odwrotnej, z której wynikałoby, że sam zamiar (wola) wyłączenia z przymusu ubezpieczenia społecznego uzasadniać może przerwę w prowadzeniu działalności gospodarczej. W wyroku z 12 listopada 2007 r. (I UK 147/07, LEX nr 359577) wywieziono, że o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, powodującym wyłączenie z ubezpieczenia społecznego, decyduje faktyczne zaprzestanie prowadzenia tej działalności, a nie złożenie do organu rentowego wniosku o wyrejestrowanie z ubezpieczenia społecznego, jeżeli działalność gospodarcza jest nadal prowadzona (podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyrokach z: 14 września 2007 r., III UK 35/07, LEX nr 483284; 7 maja 2013 r., I UK 12/13, LEX nr 1331260). W uzasadnieniu wyroku z 11 stycznia 2005 r. (I UK 105/04, OSNP 2005, nr 13, poz. 198; zob. też postanowienie Sądu Najwyższego z 26 listopada 2024 r., II USK 2/24, Legalis nr 3170878) stwierdzono, że zgłoszenie faktycznego zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej tylko w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych może, ale nie musi prowadzić do ustania przymusu ubezpieczenia. Tylko w przypadku jednoczesnego dokonania takiego zgłoszenia i zaistnienia rzeczywistej przerwy w prowadzeniu tej działalności ustaje obowiązek ubezpieczenia. Decydujące znaczenie dla obowiązku

ubezpieczenia ma zatem ustalenie, czy w okresie zgłaszanych przerw w prowadzeniu działalności gospodarczej uległa ona faktycznemu zaprzestaniu (postanowienie Sądu Najwyższego z 17 lipca 2003 r., II UK 111/03, Prokuratura i Prawo 2004, nr 1, poz. 44).

Wobec przedstawionych poglądów nie może budzić wątpliwości, że osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą podlegają obowiązkowi ubezpieczenia społecznego od dnia rozpoczęcia wykonywania takiej działalności i obowiązek ten trwa do dnia zaprzestania jej wykonywania, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszone na podstawie art. 36aa ustawy o systemie ubezpieczeń przewidującym możliwość zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej w celu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, a także na podstawie art. 22 i 23 ustawy z 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (jednolity tekst: Dz.U. z 2024 r., poz. 236). Istotne jest, że jakkolwiek faktycznie czasowe granice prowadzenia działalności gospodarczej oraz podlegania z tego tytułu obowiązkowi ubezpieczenia społecznego wyznacza wpis do ewidencji działalności gospodarczej, dokonywany i wykreślany na zasadach przewidzianych w przepisach obowiązującej w spornych okresach ustawy, tak istnienie tego wpisu nie przesądza jeszcze o faktycznym prowadzeniu działalności gospodarczej. Wpis do ewidencji prowadzi do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji, która nie zgłosiła zawiadomienia o zaprzestaniu (zawieszeniu) prowadzenia działalności gospodarczej, jest traktowana jako prowadząca taką działalność (W. Małecki, Struktury norm prawnych w publicznym prawie gospodarczym. Układy częściowe znamionowane powiązaniem subordynacji, Warszawa 2023, rozdział III, § 5.2 i § 7) W konsekwencji domniemywa się, że skoro nie nastąpiło wykreślenie działalności gospodarczej z ewidencji, bądź jej zawieszenie, to działalność ta była faktycznie prowadzona i w związku z tym istniał obowiązek zapłaty składek na ubezpieczenie społeczne. Jak już wspomniano ocena, czy działalność gospodarcza rzeczywiście jest wykonywana, należy do sfery ustaleń faktycznych.

Przenosząc te ostatnie uwagi na grunt niniejszej sprawy, wymaga się stwierdzenia, że odwołujący się nie wykazał, że pomimo formalnego wpisu w 2006 r. w rejestrze przedsiębiorców Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności

Gospodarczej o zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej faktycznie działalności gospodarczej nie prowadził. Jak wynika z dowodów zgromadzonych przez Sąd Apelacyjny i szczegółowo przez ten Sąd omówionych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, wnioskodawca co najmniej do 30 kwietnia 2008 r. działalność taką prowadził. Odnosząc powyższą ocenę Sądu Apelacyjnego do sposobu motywowania przez skarżącego oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, należy stwierdzić, że sprowadza się ona w istocie do kwestionowania poczynionych przez Sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych i odmiennej oceny dowodów, na podstawie których Sąd odwoławczy uznał prawidłowość zaskarżonej w niniejszym postępowaniu decyzji organu rentowego. Sformułowane przez skarżącego w tym zakresie argumenty stanowią zatem polemikę z oceną dowodów i wynikającymi z niej ustaleniami faktycznymi, co zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. uchyła się spod kontroli kasacyjnej.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał zatem, że skarżący nie wykazał przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, wobec tego na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji postanowienia. O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącemu z urzędu w postępowaniu kasacyjnym rozstrzygnięto na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (jednolity tekst: Dz.U. z 2022 r., poz. 1184 ze zm.) w związku z § 15 ust. 2 i § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2024 r., poz. 763 ze zm.).

(J.K.)

[a.ł]